

**Освітня програма
Хмельницького ліцею II-III ступенів
Хмельницької обласної ради
для 9-11 класів на 2023/2024 н.р.**

Загальні положення

Освітня програма Хмельницького ліцею II-III ступенів Хмельницької обласної ради (далі ліцей) розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 р. №405), Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 р. №408) з метою забезпечення закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями 9-11 класів обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (2011 р.).

Освітня програма ліцею визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів для 9-11 класів (Додатки 1,3,5);

- очікувані результати навчання учнів, подані в рамках навчальних програм (Додатки 2,4,6);

- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів базової середньої освіти складає 1260 годин/навчальний рік, профільної середньої освіти для 10-11 класів - 2660 годин/навчальний рік: для 10 класів - 1330 годин/ навчальний рік, для 11 класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ліцею (Додатки 1, 3, 5).

Вимоги до осіб, які можуть розпочати здобування профільної освіти – випускники 9 класів, які здобули базову середню освіту, для здобування допрофільної освіти – учні з освітою у 8 класів.

Структура освітньої програми ліцею

Розділ 1. Призначення ліцею та засіб його реалізації

Хмельницький ліцей – заклад середньої освіти II-III ступеня, який забезпечує допрофільне та профільне навчання учнів відповідно до їхніх потреб, інтересів і здібностей, надає базову та повну загальну середню освіту за певним спрямуванням профілізації, відповідно до галузей знань або освітніх галузей.

Заклад створений з метою забезпечення рівного доступу учнів до якісної освіти, створення сприятливих умов для навчання та виховання обдарованої сільської молоді Хмельниччини.

У відповідності до чинного законодавства ліцей здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм – II-III ступінь – базова та повна загальна середня освіта.

Основним засобом реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм на рівні стандарту та на профільному рівні. Ліцей, у той же час, має додаткові, специфічні для нього засоби реалізації свого призначення:

- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- оригінальна організація навчальної діяльності (інтелектуальна діяльність учнів в МАН);
- уведення в навчальний план курсів, які підсилюють профільне навчання («Іноземна мова у професійному самовизначенні», «Стилістика української мови»);
- профільне вивчення предметів (українська мова та література, англійська мова, історія України, всесвітня історія, алгебра, геометрія, фізика, економіка, географія, хімія, біологія).

Освітні програми, реалізовані у ліцеї, в залежності від предметів, які вивчалися на профільному рівні, спрямовані на формування відповідних компетентностей, які дадуть змогу випускнику скласти зовнішнє незалежне оцінювання з предметів, обраних для подальшого навчання у виші та пов'язані з майбутньою професією.

Розділ 2. Опис моделі випускника ліцею

Випускник ліцею – це майбутній фахівець, який буде навчатися упродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися у багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями. Насамперед випускник ліцею – цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення, патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами, інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу ліцею

Освітня система, створена в ліцеї, спрямована на розвиток особистості. Навчання в ліцеї – профільне, забезпечується висококваліфікованими кадрами, належною матеріально-технічною базою.

Цілі освітнього процесу:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту базової середньої освіти та повної загальної середньої освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору професії;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне психічне та соціальне здоров'я учнів.

Розділ 4. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікувані результати навчання передбачені в рамках навчальних програм (наказ МОН України від 23.10.2017 р. №1407 у редакції наказів МОН від 04.11.2020 №1377, від 03.08.2022 №698). (Додатки 2,4,6).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, завдання кожного вчителя – формування ключових компетентностей учнів у рамках кожної освітньої галузі:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p>

		<p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p>

		<p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики</p>

		<p>спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Формування у ліцеїстів таких ключових компетентностей як уміння вчитися, ініціативність та підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності буде здійснюватися засобами всіх окремих предметів.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Ліцейне середовище сформоване з врахуванням наскрізних ліній, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допоможуть формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується в ліцеї через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Забезпечення процесу формування компетентностей в ліцеї буде здійснюватися через: діяльнісну спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, практичну спрямованість навчання, встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності, встановлення та

реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Для організації освітнього процесу в режимі дистанційного навчання, а також з метою розвитку в учнів інформаційно-цифрових компетентностей, адаптуємо навчальні програми з предметів до технічних можливостей учнів і вчителів. Інструменти до дистанційного навчання обирають вчителі враховуючи специфіку предмету.

Ліцей організовує дистанційне навчання за допомогою використання пакету хмарних сервісів GoogleWorkSpace. Заклад використовує усі додатки, які надаються компанією Google безкоштовно у рамках свого домену @lyceum.km.ua, а саме: Google Classroom, GoogleMeet, Gmail, Google чат, GoogleDocs, GoogleForm, GoogleCalendar, GoogleDrive. Педагогічні працівники та учні здійснюють доступ до GoogleClassroom через браузер комп'ютера або мобільний пристрій. Завдяки даному сервісу педагогічні працівники створюють навчальні курси, тестові завдання, зберігають освітні матеріали, проводять онлайн конференції.

З метою забезпечення заходів безпеки під час воєнного стану та враховуючи протиепідемічні заходи безпеки і запобігання скупчення учасників освітнього процесу ліцей буде працювати за змішаною формою навчання, поєднуючи очну і дистанційну форми.

Навчальні заняття в суботу - за дистанційною формою навчання для 9-11 класів.

Розділ 5. Навчальний план та його обґрунтування

9 класи

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальному плані для 9 класів ліцею на 2023/2024 н.р. (Додаток 1), який розроблено на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (таблиця 1).

Відповідно до рішення педагогічної ради ліцею від 23.08.2023 р. (протокол №21), враховуючи освітні запити учнів, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу закладу та з метою забезпечення допрофільної підготовки учнів 9-А та 9-Б класів, доцільності обраного профілю навчання в 10 класі, варіативна складова у розмірі 3 годин використана для збільшення кількості годин на вивчення наступних предметів:

- 1 год – іноземна мова;
- 1 год – алгебра;
- 1 год – хімія.

Навчальний план для 9 класів зорієнтований на 5-ти денний навчальний тиждень.

10 класи

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для 10 класу ліцею на 2023/2023 н.р. (Додаток 3), який розроблено на основі другого варіанту (таблиця 2) Типової освітньої програми, що містить перелік базових предметів суспільно-гуманітарного та природничо-математичного циклу (наказ МОН України від 20.04.2018 р. №408).

Відповідно до рішення педагогічної ради ліцею від 23.08.2023 р. (протокол №21), враховуючи освітні запити учнів, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу закладу, у 10 класах на профільному рівні будуть вивчатися такі предмети:

10-А, 10-Л класи – англійська мова; 10-Б клас – біологія і хімія; 10-Е клас – економіка та географія; 10-М клас – математика та фізика; 10-І клас - українська мова та література, історія України та всесвітня історія.

1. 10-А, 10-Л класи (вивчення англійської мови на профільному рівні):

1.1 Збільшена кількість годин для вивчення базових предметів на рівні стандарту:

- 1 год – математика;
- 1 год – історія України.

1.2. Виділено години для впровадження:

1.2.1 Курсів за вибором:

- 1 год – «Іноземна мова у професійному самовизначенні»;

2. 10-І клас (вивчення української мови та літератури, історії України та всесвітньої історії на профільному рівні):

2.1 Збільшена кількість годин для вивчення базових предметів на рівні стандарту:

- 1 год – іноземна мова;

2.2. Виділено години для впровадження:

2.2.1 Курсів за вибором:

- 0,5 год – «Стилістика української мови»

2.3. Зменшена кількість годин для вивчення всесвітньої історії на профільному рівні на 1 годину.

3. 10-М клас (вивчення математики та фізики на профільному рівні):

3.1. Зменшена кількість годин для вивчення фізики на профільному рівні на 1 годину.

4. 10-Б клас (вивчення біології та хімії на профільному рівні):

4.1. Збільшена кількість годин для вивчення базових предметів на рівні стандарту:

- 0,5 год – математика;

4.2. Виділено години для впровадження:

4.2.1 Курсу за вибором:

- 2 год – «Розв'язування задач з хімії»

5. 10-Е (вивчення економіки та географії на профільному рівні)

5.1 Збільшена кількість годин для вивчення базових предметів на рівні стандарту:

- 2,5 год – математика;

5.2. Зменшена кількість годин для вивчення географії на профільному рівні на 1 годину.

11 класи

Навчальний план для 11 класу розроблено на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 р. №408 таблиця 2.3). Відповідно до рішення педагогічної ради від 16.05.2019 р., враховуючи освітні запити учнів, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу закладу, в 11 класах на профільному рівні будуть вивчатися такі предмети:

1. 11-І клас (вивчення української мови та літератури, історії України та всесвітньої історії на профільному рівні)

1.1 на вивчення базових предметів додано:

- 0,5 год – математика;

- 1 год – іноземна мова;

2. 11-А, 11-Л клас (вивчення англійської мови на профільному рівні)

2.1 на вивчення базових предметів додано:

- 3 год – друга іноземна мова (німецька мова);

- 1 год – математика;

- 1 год – історія України;

2.2 Виділено години для впровадження:

2.2.1 Курсів за вибором:

- 1 год – «Іноземна мова у професійному самовизначенні»;

3. 11-М клас (вивчення математики та фізики на профільному рівні)

4. 11-Б клас (вивчення біології та географії на профільному рівні)

4.1 На вивчення базових предметів додано:

- 2 год – математика;

- 1 год хімії.

4.2. Зменшена кількість годин для вивчення географії на профільному рівні на 1 годину.

У ліцеї шестиденний робочий тиждень для 10-11 класів, для 9 класів - п'ятиденний.

Навчальний рік розпочинається 1 вересня 2023 року Днем знань.

Структура 2023/2024 навчального року:

I семестр - з 01.09.2023р. по 23.12.2023р.;

II семестр - з 09.01.2024р. по 31.05.2024р.

Терміни проведення канікул:

осінні - з 23.10.2023 р по 29.10.2023р., зимові - з 24.12.23р. по 08.01.2024р., весняні

– з 25.03.2024р. по 31.03.2024р.

Розділ 6. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу в ліцеї є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок та інші форми: екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. У ліцеї система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
 моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища ліцею;
 створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Розділ 7. Показники (вимірники) освітньої програми

Об'єкт контролю	Процедури контролю	Періодичність контролю
Розвиток вмінь учнів критично мислити	Аналіз уроків вчителів суспільно-гуманітарних предметів	Упродовж навчального року
Активна громадянська позиція учня	Участь учнів в конференціях, круглих столах, форумах, брифінгах, квестах.	Упродовж навчального року
Спілкування у багатокультурному середовищі	Відвідування виставок, музеїв, театрів, участь у презентаціях письменників та художників краю	Упродовж навчального року
Уміння працювати в команді	Аналіз занять вчителів з використання проєктивних технологій, інтерактивного навчання	Упродовж навчального року

В ліцеї передбачено використання набору кваліметричних показників, які є вимірниками якості освіти:

- реальна крива навчання;
- рівень навченості учнів з предмету;
- показники якості навченості (ПЯН);
- якість знань та ПЯН;
- відстеження динаміки особистих показників ліцеїстів.

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітнього процесу та застосування педагогічних технологій

Освітній процес в ліцеї забезпечений навчальними програмами для 9-11 класів різних рівнів навчання (Додатки 2,4,6), затверджені МОН України від 14.07.2016 р. №826, 23.10.2017 р. №1407 та від 24.11.2017 р. №1539.

Педагогічні технології для формування ключових компетентностей учнів:

- проєктивні, пов'язані з екологією та здоровим способом життя (природничі предмети);
- інформаційно-комунікаційні (всі предмети);
- комунікативні (іноземні мови);
- моделювання реальних життєвих ситуацій (природничо-математичні предмети);

- використання завдань підприємницького змісту (оптимізаційні задачі) – математика, економіка, фізика.

Освітня програма ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Над освітньою програмою працювали:

Директор ліцею:

Ю.Курманський

Заступник директора з НР:

Л.Семенюк

Заступник директора з НВР:

В.Павлишина

Заступник директора з ВР:

Л.Мельник

Голова ПК:

Л.Пальміна